

Milí přátelé,

ještě 1. července jsem nevěděl, kdo je to Robert Bezák. Jeho osobnost mě v posledních dnech silně oslovila, považuji ho za poctivého chlapa, který miluje Krista i církve. Jeho odvolání je ranou církvi nejen na Slovensku a podle mě důležitou křížovatkou v dějinách církve, na niž jsme selhali – někdo jednáním, někdo mlčením. Nabízím výběr událostí, které považuji za rozhodující. Internetových odkazů existuje jistě mnohem víc; žlutě vyznačené odkazy zvláště doporučuji, protože ukazují duchovní svět RB, který je mimořádně inspirující.

Do r. 2009 byl trnavským arcibiskupem Ján Sokol, který je kontroverzní postavou. Vyčítá se mu mj.

- spolupráce s StB: <http://www.youtube.com/watch?v=M88hfMMmTVI&feature=related>
- kladný vztah ke Slovenskému štátu: <http://www.youtube.com/watch?v=1KvsikwUxD0>
- nakládání s financemi: <http://www.sme.sk/c/6446722/auditorka-nasla-u-sokola-trestny-cin.html>

RB (52 let) je redemptorista z diecéze Banská Bystrica, který studoval morální teologii v Římě, dlouhé roky byl v čele slovenských redemptoristů a působil jako předseda slovenské konference řeholních představených. Trnavským arcibiskupem byl ustanoven v roce 2009 poté, co papež přijal rezignaci Jána Sokola po dosažení věku 75 let. <http://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20090418004>

RB začal radikálně měnit tvář arcidiecéze http://www.postoy.sk/zmeny_v_trnavskom_arcibiskupstve

Emeritní arcibiskup Ján Sokol se po nástupu RB nestáhl do ústraní, proto RB přijal rázná opatření k omezení jeho vlivu. Sdělil mu to v soukromém dopise, jenž se za podivných okolností dostal do médií. <http://www.sme.sk/c/5259894/bezak-razne-napomenul-sokola.html>

RB byl ve své arcidiecézi velmi oblíben např. u mladých lidí, křesťanů jiných denominací, oslovoval i lidi mimo církve. Vystupoval totiž velmi lidsky, srdečně, zdůrazňoval to lepší v člověku.

<http://www.youtube.com/watch?v=NlMYTWEq4cQ>

V létě 2011 vystoupil spolu s pražským světícím biskupem Václavem Malým na festivalu Pohoda, kde mluvil mj. o své lásce k Bohu, ale i o problémech církve: o potřebě neschovávat se za zdi kostelů, o kolaboraci s komunizmem apod.. Na dotaz, zda je Bůh na Pohodě, odpověděl: „Bůh je největší pohodář.“ <http://www.tyzden.sk/vecery-tyzdna/arcibiskup-bezak-pan-boh-je-najvacsi-pohodak.html>

RB byl i kritizován za nedržení se striktně katolické nauky <http://www.postoy.sk/node/3681>

Počátkem roku 2012 vyslal Vatikán do Trnavy vizitaci, kterou vedl litoměřický biskup Jan Baxant. Ten nicméně už na jejím počátku položil biskupu Tondrovi otázku, jak Slovensko přijme, když bude RB odvolán. http://www.webnoviny.sk/slovensko/arcibiskupa-bezaka-vraj-odvolaju-tvrd/514631-clanok.html?from=naj_vclanku_7dni

RB byl Vatikánem vyzván k rezignaci. Odmítl s tím, že nezná důvody, pro něž by měl rezignovat. Nato mu bylo sděleno rozhodnutí Vatikánu o odvolání, zákazu pobytu na území arcidiecéze a vyjadřování se v médiích. <http://www.trnavskyhlas.sk/c/7514-prepis-listov-ktorymi-odvolali-arcibiskupa-bezaka.htm>

Odvolání bylo oficiálně vyhlášeno Vatikánem v pondělí 2. 7. ve 12 hodin. Den předtím, tedy v neděli při bohoslužbě o tom RB informoval své věřící, přičemž přečetl i dopisy z nunciatury a vyznal svou lásku k církvi. Prohlásil, že nezná důvody odvolání. Věřící se s ním rozloučili potleskem ve stoje. <http://www.youtube.com/watch?v=jnLHK6kul6s>

Biskupové Slovenska vydali jednovětné prohlášení, že rozhodnutí Vatikánu poslušně přijímají. Teprve 10. 7. vydali obsírnější stanovisko, v podstatě s tímž obsahem, a po jednání 17. 7. totéž zopakovali. www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20120710034 www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20090418004

Slovenští redemptoristé také rozhodnutí přijali, na rozdíl od biskupů se však za RB lidsky postavili. <http://www.cssr.sk/?show=0&detail=709>

Mimořádné vydání televizního pořadu Pod Lampou shrnuje důležité momenty dění. Mluví zde mj. František Mikloško (14. minuta), konzervativní katolík, který na chystané odvolání RB upozornil. Maminka RB (28. minuta) svědčí o tom, že po odvolání nezahojl ani RB, ani jeho blízcí. Protože RB nesmí mluvit do médií, zařadil redaktor výběr z vystoupení na Pohodě (32. minuta) a obsáhlý rozhovor s RB z březnového díku tohoto pořadu (39. minuta); RB zde mluví velmi osobně o své víře.

<http://www.stv.sk/online/archiv/vecer-pod-lampou?date=2012-07-05&id=49697>
2. část <http://www.stv.sk/online/archiv/vecer-pod-lampou?date=2012-07-05>

V Trnavě i jinde se aktivizovala část věřících, což je na Slovensku neobvyklé. Z velké většiny katolíci respektují rozhodnutí Vatikánu, chtějí však znát důvody odvolání a vyjadřují sympatie a podporu RB. Nevěřící, které RB oslovoval, nechápou, jak je něco takového možné. Odvolání kritizují média, včetně těch, která si do církve rádi rýpnou. To je pro některé lidi důvod, aby se o odvolání RB přestalo mluvit. Příklady aktivit na podporu RB:

- dvě shromáždění věřících v Trnavě <http://www.christnet.cz/magazin/zprava.asp?zprava=23991>
- dopisy biskupské konferenci i nunciiovi, např. <http://www.postoy.sk/node/3673>
- petice: www.changenet.sk/?section=kampane&x=657108
www.ipetitions.com/petition/podpora-pre-arcibiskupa-bezaka/

Slovenská nunciatura vydala 9.7. prohlášení, z něhož vyplývá, že příčinou vizitace a tudíž i odvolání byly dopisy do Vatikánu od těch, kteří svého arcibiskupa nepřijali. Dále se zde tvrdí, že RB důvody odvolání zná a že předčasným zveřejněním porušil papežské tajemství. Z textu se však zdá, že RB znal pouze připomínky lednové vizitace, na něž písemně reagoval. Pokud by se v neděli 1. 7. svým věřícím nesvěřil, zmizel by jim beze stopy kvůli výše zmíněným zákazům, které začaly platit druhý den. <http://tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20120709040>

V Bratislavě se několik set lidí zúčastnilo koncertu na podporu RB. Umělci zahráli zadarmo; sešli se nejen katolíci. Současně skupina opačně smýšlejících lidí protestovala, protože akce prý škodí církvi. www.tyzden.sk/domaci-servis/bezak-podporit-bezaka-prisli-na-koncert-v-bratislave-stovky-ludi-2.html

Důvody odvolání nejsou známy, pravděpodobně však souvisejí s otevřeností RB a jeho vizí reforem arcidiecéze, včetně finanční transparentnosti. Slovenská soukromá televize TA3 uveřejnila 11 výtek, kterým měl RB údajně čelit a na něž zdvořile, ale rozhodně odpověděl. Týkají se mj. personální politiky, finančních záležitostí, postojů k etickým otázkám a stylu oblékání.

www.ta3.com/clanok/1002579/vatikan-sa-pytal-bezaka-aj-na-celibat-a-financovanie-arcidiecezy.html

RB v souladu se zákazem z Vatikánu veřejně nevystupuje. Jeho spolubratr redemptorista však vydal svědectví, že odvolání prožívá ve vnitřní svobodě.

<http://www.josephurt.cz/bezak-zijem-tak-aby-som-sa-mohol-postavit-vo-vecnosti-pred-krista>

A co na to česká církev?

Biskupové mlčí; veřejně se vyjádřilo několik kněží, např.

Tomáš Halík: www.christnet.cz/magazin/clanek.asp?clanek=3911

Josef Hurt: <https://inigo.signaly.cz/1207/par-slov-ke-pripadu-robot>

Odhadem několik set českých věřících, včetně několika dalších kněží, podepsalo petici na www.changenet.sk/?section=kampane&x=657108

Podle mě to je málo. Webu české rady Iustitia et Pax vévodí výrok M. L. Kinga o strašlivém mlčení dobrých. Jsem přesvědčen, že církev v ČR je pro svou zkušenost se sekularizovanou společností a jazykovou blízkost povinna vydat svědectví ve prospěch RB jako apoštola, který dokáže do takové společnosti účinně přinášet světlo evangelia. Protože tu bylo navíc ublíženo člověku, nemůžeme se vymlouvat na hranice států a církevních provincií.

CO TEDY MÁME DĚLAT? Nevím, ale navrhol bych směřovat po třech cestách

1/ Události sledovat a informace šířit, protože nás osvobodí pravda, ne mlčení, případně mlžení.

2/ Projevit svůj názor veřejně, razantně a kultivovaně, aby alespoň dodatečně zazněl hlas těch, které RB oslovil. To není neposlušnost, to je služba autoritě.

3/ Nechat se nakazit tím, jak RB přistupuje k životu, jak miluje Krista i církev, a to navzdory slabosti. Slovy evangelického faráře z Říčan: „Vatikan jistě svá odvolání neodvolá. Tak to je a tak to bude. A lid by se namísto velkých protestních akcí měl rozhodnout k tomu, aby začal věřit v Krista tak, jako Bezák. To znamená právě tam, kde jsem a kde jsou moje odpovědnosti - být malý - dělat to, co on.“

<http://kvasnicka.blog.ihned.cz/c1-56396350-neodvolaji-sve-odvolani>

V Praze-Vršovicích 17. července 2012

RNDr. Miloslav Müller, PhD
mmuller@centrum.cz

PS: Tato reflexe je volně šiřitelná; budu rád za případné připomínky i návrhy, jak bychom mohli vyjádřit podporu Robertu Bezákovi a jeho postoje dále šířit. Máte-li zájem o případné další informace, napište mi na můj email, díky.